

สารบัญ

	หน้า
สารบัญ	(1)
สารบัญตาราง	(3)
สารบัญภาพ	(7)
คำนำ	1
วัตถุประสงค์	2
ขอบเขตในการวิจัย	3
นิยามศัพท์	3
การตรวจเอกสาร	5
ความหมายของป่าไม้หรือทรัพยากรป่าไม้	6
ความสำคัญและประโยชน์ของทรัพยากรป่าไม้	6
แนวคิดเกี่ยวกับการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้	9
แนวคิดเกี่ยวกับการฟืนฟาง และการใช้ประโยชน์ทรัพยากรป่าไม้	14
กฎหมายและมติคณะรัฐมนตรีเกี่ยวกับการใช้ประโยชน์พื้นที่ลุ่มน้ำ	21
ความหมายและความสำคัญของระบบ GIS	38
ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	41
ลักษณะทั่วไปของพื้นที่ศึกษา	42
อุปกรณ์และวิธีการ	51
อุปกรณ์	51
วิธีการ	51
กรอบแนวคิดการศึกษา	55
ผลและวิจารณ์	57
ผลการวิจัย	57
วิจารณ์	98

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
สรุปและข้อเสนอแนะ	101
สรุป	101
ข้อเสนอแนะ	103
เอกสารและสิ่งอ้างอิง	105
ภาคผนวก	110
ภาคผนวก ก แบบสัมภาษณ์การใช้ประโยชน์ที่ดินเพื่อการเกษตรในพื้นที่ ป่าอนุรักษ์ของชุมชนบ้านคู จังหวัดน่าน	111
ภาคผนวก ข พื้นที่ทำกินในพื้นที่ป่าอนุรักษ์ ป่าเศรษฐกิจ และเขตพื้นที่กันออก ของชุมชนบ้านคู อำเภอบ้านหลวง จังหวัดน่าน	123

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	ปัญหาทางเศรษฐกิจของหมู่บ้านคู จังหวัดน่าน	45
2	ปัญหาทางด้านสังคมของหมู่บ้านคู จังหวัดน่าน	46
3	ปัญหาทางด้านโครงสร้างพื้นฐานของหมู่บ้านคู จังหวัดน่าน	46
4	ปัญหาทางด้านแหล่งน้ำของหมู่บ้านคู จังหวัดน่าน	47
5	ปัญหาทางด้านสาธารณสุขของหมู่บ้านคู จังหวัดน่าน	48
6	ปัญหาทางการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรมของหมู่บ้านคู จังหวัดน่าน	49
7	ปัญหาทางด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของหมู่บ้านคู จังหวัดน่าน	49
8	ปัญหาทางด้านอื่น ๆ ของหมู่บ้านคู จังหวัดน่าน	50
9	ขนาดและสัดส่วนพื้นที่ปลูกพืชเกษตร ของหมู่บ้านคู จังหวัดน่าน	59
10	เปรียบเทียบระยะเวลาการใช้ที่ดินของพืชแต่ละชนิดของหมู่บ้านคู จังหวัดน่าน	59
11	เพศของหัวหน้าครัวเรือนที่อาศัยอยู่ในหมู่บ้านคู	61
12	อายุของหัวหน้าครัวเรือนที่อาศัยอยู่ในหมู่บ้านคู	62
13	สัดส่วนของหัวหน้าครัวเรือนที่อาศัยอยู่ในพื้นที่หมู่บ้านคู จำแนกตามระดับการศึกษา	62
14	สัดส่วนของหัวหน้าครัวเรือนที่อาศัยอยู่ในพื้นที่หมู่บ้านคู จำแนกตามภูมิลำเนาเดิม	63
15	จำนวนสมาชิกในครัวเรือนที่อาศัยอยู่ในพื้นที่หมู่บ้านคู	63
16	สถานภาพทางสังคมของหัวหน้าครัวเรือน ที่อาศัยอยู่ในพื้นที่หมู่บ้านคู	64
17	การเข้าร่วมกลุ่มของหัวหน้าครัวเรือนที่อาศัยอยู่ในชุมชนบ้านคู จังหวัดน่าน	65
18	การรับรู้ข่าวสารของหัวหน้าครัวเรือนที่อาศัยอยู่ในชุมชนบ้านคู จังหวัดน่าน	65
19	ความต้องการในด้านการพัฒนาของหัวหน้าครัวเรือนที่อาศัยอยู่ในชุมชน บ้านคู จังหวัดน่าน	66
20	การเข้าไปใช้ประโยชน์จากป่าของครัวเรือนที่ศึกษา	66
21	เหตุผลความต้องการป่าชุมชนของหัวหน้าครัวเรือนบ้านคู จังหวัดน่าน	67

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
22	การให้คำแนะนำจากเจ้าหน้าที่ในการใช้ทรัพยากรป่าไม้	67
23	ขนาดพื้นที่ถือครองของครัวเรือนในพื้นที่บ้านคู่	68
24	จำนวนแปลงที่ดินที่ครัวเรือนถือครองอยู่ในพื้นที่หมู่บ้านคู่	69
25	เอกสารรับรองการทำประโยชน์ที่ดินของครัวเรือนที่อาศัยอยู่บริเวณพื้นที่หมู่บ้านคู่ จังหวัดน่าน	69
26	วิธีการได้มาของกรรมสิทธิ์ในที่ดินของครัวเรือนที่อาศัยอยู่บริเวณพื้นที่หมู่บ้านคู่ จังหวัดน่าน	70
27	แหล่งน้ำเพื่อการเกษตรกรรมของครัวเรือนบ้านคู่ จังหวัดน่าน	70
28	อาชีพหลักของหัวหน้าครัวเรือนในพื้นที่บ้านคู่ จังหวัดน่าน	71
29	อาชีพรองของหัวหน้าครัวเรือนในพื้นที่หมู่บ้านคู่ จังหวัดน่าน	72
30	รายได้ในครัวเรือนของราษฎรในพื้นที่หมู่บ้านคู่ จังหวัดน่าน	72
31	รายจ่ายในครัวเรือนของราษฎรในพื้นที่หมู่บ้านคู่ จังหวัดน่าน	73
32	หนี้สินในครัวเรือนของราษฎรในพื้นที่หมู่บ้านคู่ จังหวัดน่าน	73
33	ขนาดและจำนวนพื้นที่ถือครองของชุมชนบ้านคู่ จังหวัดน่าน	75
34	เปรียบเทียบสถานภาพทางสังคมกับการถือครองที่ดิน	76
35	เปรียบเทียบรายได้กับสถานภาพทางสังคมและจำนวนพื้นที่ถือครอง	79
36	เปรียบเทียบหนี้สินกับสถานภาพทางสังคมและจำนวนพื้นที่ถือครอง	83
37	เปรียบเทียบจำนวนหนี้สินที่หักจากรายได้แล้วกับสถานภาพทางสังคม	87
38	การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยทางเศรษฐกิจ (บาท/ครัวเรือน/ปี) กับขนาดพื้นที่ถือครอง (ไร่) ในพื้นที่ป่าอนุรักษ์และนอกพื้นที่ป่าอนุรักษ์ของราษฎรหมู่บ้านคู่ จังหวัดน่าน โดยวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r)	90
39	การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยทางสังคม (ครัวเรือน) กับขนาดพื้นที่ถือครอง (ไร่) ในพื้นที่ป่าอนุรักษ์และนอกพื้นที่ป่าอนุรักษ์ของราษฎรหมู่บ้านคู่ จังหวัดน่าน โดยวิธีการวิเคราะห์ความแปรปรวน (F-test)	91

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
40	การเปรียบเทียบความแตกต่างของระดับการศึกษา กับจำนวนพื้นที่ทำกิน ของเกษตรกรนอกพื้นที่ป่าอนุรักษ์	92
41	การเปรียบเทียบความแตกต่างของจำนวนสมาชิกในครัวเรือนกับ จำนวนพื้นที่ทำกินของเกษตรกรนอกพื้นที่ป่าอนุรักษ์	92
42	การเปรียบเทียบความแตกต่างของประเภทของการถือครองที่ดินกับ จำนวนพื้นที่ทำกินของเกษตรกรนอกพื้นที่ป่าอนุรักษ์	93
43	การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยทางเศรษฐกิจ (บาท/ครัวเรือน/ปี) ที่มีต่อรูปแบบการใช้ประโยชน์ที่ดิน(กลุ่มชนิดพืชที่ปลูก) ในพื้นที่ป่า อนุรักษ์และนอกพื้นที่ป่าอนุรักษ์ของราษฎรหมู่บ้านคู จังหวัดน่าน โดยวิธีการวิเคราะห์ความแปรปรวน (F-test)	94
44	การเปรียบเทียบความแตกต่างของรายได้จากการใช้ประโยชน์ที่ดินรูปแบบ ต่าง ๆ ของเกษตรกรนอกพื้นที่ป่าอนุรักษ์	94
45	การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยทางสังคมที่มีต่อรูปแบบการใช้ ประโยชน์ที่ดิน ในพื้นที่ป่าอนุรักษ์และนอกพื้นที่ป่าอนุรักษ์ของราษฎร หมู่บ้านคู จังหวัดน่าน โดยการทดสอบด้วยวิธี ไค-สแควร์	95
46	การแจกแจงระดับความรู้และรูปแบบการใช้ประโยชน์ที่ดินที่ต่างกัน ของเกษตรกรนอกพื้นที่ป่าอนุรักษ์	96
47	การแจกแจงกลุ่มจำนวนสมาชิกในครัวเรือนและรูปแบบการใช้ประโยชน์ ที่ดินที่ต่างกัน ของเกษตรกรนอกพื้นที่ป่าอนุรักษ์	97
48	การแจกแจงประเภทการถือครองที่ดินและรูปแบบการใช้ประโยชน์ ที่ดินที่ต่างกัน ของเกษตรกรนอกพื้นที่ป่าอนุรักษ์	98

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางผนวกที่		หน้า
ข1	พื้นที่ทำกินในพื้นที่ป่าอนุรักษ์ของชุมชนบ้านคู อำเภอบ้านหลวง จังหวัดน่าน	124
ข2	พื้นที่ทำกินในพื้นที่ป่าเศรษฐกิจของชุมชนบ้านคู อำเภอบ้านหลวง จังหวัดน่าน	131
ข3	พื้นที่ทำกินในเขตพื้นที่กันออกของชุมชนบ้านคู อำเภอบ้านหลวง จังหวัดน่าน	140

สารบัญภาพ

ภาพที่		หน้า
1	ขั้นตอนต่างๆ ของระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์	40
2	กรอบแนวคิดการศึกษา	56
3	ลักษณะการตั้งหมู่บ้านคู่วัดบ้าน	58
4	แผนที่การใช้ประโยชน์ที่ดินของหมู่บ้านคู่วัดบ้าน พ.ศ. 2549	60
5	แผนที่เปรียบเทียบสถานภาพทางสังคมกับการถือครองที่ดิน	77
6	แผนที่เปรียบเทียบรายได้กับการถือครองที่ดิน	81
7	แผนที่เปรียบเทียบหนี้สินกับการถือครองที่ดิน	85
8	แผนที่เปรียบเทียบหนี้สินที่คงเหลือเมื่อหักจากรายได้กับการถือครองที่ดิน	88